

Olomoucký kraj
lákal turisty nejvíc
strana 2

Studenti vytrídili
tisíce starých mobilů
strana 4

Moderní rehabilitace
nabídnou v Přerově
strana 7

Krajánek

ČÍSLO 1 | LEDEN 2026 | ROČNÍK 25 | NÁKLAD 292 000 KS

MĚSÍČNÍK PRO OBČANY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Tohle je SMART. Kraj podpoří samoobslužné prodejny

Bezobslužná prodejna Horalka funguje už více než rok ve Vernířovicích, od lidí má velmi kladnou odezvu.

Foto | archiv obce Vernířovice

Olomoucký kraj se letos v rámci podpory chytrých technologií zaměří na podporu samoobslužných a hybridních prodejen. Lidé si v nich můžou nakoupit úplně sami a vyřeší se tak špatná dostupnost obchodů v některých částech regionu. Podobný způsob prodeje už dobře funguje například v Měrotíně nebo Vernířovicích.

„My jsme úplně nadšení. Už máme přes devět set uživatelů naší bezobslužné prodejny. A skvělé je to, že na všechny ty moderní technologie si lidé rychle zvykli a ani důchodci s nimi nemají žádný problém,“ popisuje dosavadní zkušenosti se samoobslužnou prodejnou HORALKA starostka Vernířovic Bohumila Hojgrová.

Lidé si v samoobslužných nebo hybridních prodejnách mohou nakoupit úplně sami. Většinou jim stačí registrace přes aplikaci v mobilním telefonu nebo speciální karta. Obsluha je v prodejnách přítomna většinou jen po omezenou dobu, aby

případně pomohla lidem s novými technologiemi nebo objednala zboží.

„Kromě dotačního programu Obchůdek je tohle další způsob, jak kraj konkrétně pomáhá lidem na venkově. Na podporu samoobslužných a hybridních prodejen letos uvolníme dotace ve výši tři miliónů korun,“ dodal Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje.

SMART mění životy

Kromě samoobslužných prodejen na venkově přispívá Olomoucký kraj také na rozvoj moderních technologií v dalších

oblastech veřejného života. „Významná je například podpora takzvaného eHealth, tedy programů, které se zabývají využitím chytrých technologií ve zdravotnictví. Týká se to například zavádění nových diagnostických metod,“ uvedl Pavel Jelínek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast SMART a strategického rozvoje.

Podobně kraj finančně podpořil i zavedení aplikace Baby Appka, která rodičkám pomůže zvládat předporodní stres a zvýšit psychickou pohodu. I tady bude hlavním realizátorem projektu fakultní nemocnice.

„Podařilo se nám také umístit na zastávky veřejné dopravy v Olomouckém kraji skoro 1 500 označků s QR kódy, které lidem rychle ukážou aktuální informace o spojích včetně jízdních řádů,“ připomněl náměstek Jelínek.

Jaroslav Kropáč

SLOVO HEJTMANA

Všechno nejlepší

Úvodník Krajánka většinou věnuju hlavnímu tématu, na které se zaměřuje aktuální vydání krajských novin. Dnes udělám výjimku – dnes se bude věnovat jenom vám.

Protože se v novém roce 2026 potkáme, alespoň touto formou, úplně poprvé. A proto se sluší a patří popřát vám do nového roku hodně zdraví, štěstí, pohody a splněných přání. Mějte prosím na paměti, že žijeme jenom jednou a není dobré kazit si život zbytečnými starostmi nebo uměle vyvolávanými problémy a hádkami.

Společnost je rozdělená, jako možná ještě nikdy předtím a myslím, že důvody takového rozkolu jsou úplně zbytečné – často pramení z dezinformací, překrucování faktů nebo prostě z toho, že nechceme poslouchat nebo naslouchat jiným lidem a jejich názorům.

Jistě, ne všechno je růžové a spoustu věcí musíme změnit, ale to neznamená, že bychom se měli na svět kolem sebe mračit. Naopak. Víím, že to zní možná trochu naivně, ale s úsměvem, pohodou a dobrou náladou jde všechno lépe.

Všem vám moc přeju, aby tento rok šel výborně.

Ladislav Okleštěk,
váš hejtman Olomouckého kraje

ČÍSLO MĚSÍCE

2 360 283 Kč

touto částkou v rámci programové dotace programu Smart region Olomoucký kraj vloni podpořil 20 chytrých projektů obcí Olomouckého kraje. Patří mezi ně například chytrá knihovna nebo chytrá vodovodní síť.

Kdepak Praha, návštěvnost nejvíc rostla v Olomouckém kraji

Olomoucký kraj je v republikovém měřítku lákadlem – stoupl počet hostů, délka ubytování i množství zahraničních návštěvníků.

Foto | Olomoucký kraj

O více než osm procent vzrostla ve třetím čtvrtletí návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v Olomouckém kraji. Meziročně je to vůbec nejvíc v rámci celého Česka. A jen pro srovnání – v Praze činil ve stejném období nárůst jen jedno procento.

Olomoucký kraj má turistům co nabídnout – od historických památek přes kvalitní gastronomii až po krásnou přírodu v Jeseníkách.

„Je to skvělá zpráva pro celý Olomoucký kraj, protože cestovní ruch je jedním z jeho hlavních ekonomických pilířů. Zároveň je

to potvrzení toho, že důraz, který hejtmanství klade na podporu turismu, se vyplácí,“ uvedl Svato-pluk Binder, náměstek hejtmana pro oblast cestovního ruchu.

V kraji se při meziročním srovnání zvýšily všechny sledované parametry – nejen počet hostů, ale i délka ubytování a množství zahraničních návštěvníků. Nejvíce bylo Slováků, Poláků, hodně jezdili i Němci. Celkem se v našem kraji ubytovalo 273 tisíc hostů, data se vztahují k měsíci červenec, srpen a září.

„Kromě hromadných ubytovacích zařízení očekáváme pozitivní trend také u provozovatelů menších ubytovacích zařízení, penzionů a apartmánů v Jeseníkách. Zájem lidí o pobytové vouchery, které kraj dotoval v souvislosti s oživením cestovního ruchu v této oblasti po povodních v září roku 2024, byl totiž obrovský,“ řekl Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Jaroslav Kropáč

Sleva na jízdném přilákala více cestujících. Hejtmanství ji zachová

Zvýšení slev na jízdné z padesáti na pětasedmdesát procent pro děti, studenty a seniory výrazně přispělo k navýšení zájmu o hromadnou dopravu. Olomoucký kraj proto bude ve stejném modelu pokračovat i příští rok. Krajské slevy se nevztahují na MHD, tu si musí města řešit sama a na vlastní náklady.

Děti, studenti a senioři mohou i v roce 2026 využívat slevu 75 procent na jízdné.

„Děti, studenti a senioři budou v našem kraji jezdit se slevou 75 procent. Nechali jsme si udělat statistiky a z nich vyplynulo, že zájem těchto skupin o cestování vlaky nebo autobusy stoupl meziročně až o šestnáct procent,“ uvedl Ladislav

Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Děti, studenti a lidé nad pětasedesát let dostávají při využití hromadné dopravy slevu automaticky. Poloviční jízdné mají od státu, kraj slevu navýšil na zmiňovaných 75 procent. A právě díky tomu zájem o využívání autobusů i vlaků narostl. Například u dětí stoupl meziročně počet přepravených osob od července do října z loňských 1,4 miliónu cestujících na letošních 1,6 miliónu.

„Nárůst přepravených osob se projevil ve všech sledovaných měsících. Tím, že je jízdné levnější, si ho může dovolit více lidí. Zároveň klesá zatíženost krajských silnic, tím pádem nám cesty vydrží déle. A podstatné je i ekologické hledisko – veřejná doprava je k životnímu prostředí šetrnější,“ dodal Bohuslav Hudec, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro oblast dopravy.

Jaroslav Kropáč

Krajský úřad opět bodoval. Chytrá fakturace s AI je první

Krajský úřad Olomouckého kraje získal v závěru roku významná ocenění. Obsadil totiž první a zároveň i třetí místo v kategorii krajů v soutěži Egovernment The Best 2025. Jedná se o klání nejzajímavějších projektů elektronizace veřejné správy v Česku, které už dvacet let vyhlašuje Magazín Egovernment. Letos se sešlo takřka padesát projektů.

„Uspěly oba naše nominované projekty, což je obrovské uznání naší práce. A také znamení, že v moderních trendech veřejné správy jdeme správným směrem,“ řekla ředitelka Krajského úřadu Olomouckého kraje Jitka Keková.

Krajský úřad Olomouckého kraje využívá ke své práci inovativní technologie i umělou inteligenci.

Olomoucký kraj získal pomyslné zlato za projekt Chytrá fakturace pro moderní kraj,

První a zároveň i třetí místo v soutěži Egovernment The Best 2025 získal Olomoucký kraj za projekt chytré fakturace s AI a pořádání Hackathonu.

Foto | Olomoucký kraj

kteří využívá nástroj umělé inteligence.

„Tento nástroj má schopnost automaticky vytěžit údaje z doručeného dokumentu PDF do formuláře v modulu GINIS, a nahrazuje tak manuální přepis dokumentů. To uživatelům systému ušetří čas a eliminuje míru chybovosti, která ručním přepisem vzniká,“ uvedla Olga Fídrová, vedoucí ekonomického odboru krajského úřadu.

Kromě prvního místa získal krajský úřad společně

s několika dalšími kraji a Národním kontrolním úřadem ještě třetí místo ve stejné kategorii, a to za pořádání Hackathonu – soutěže zaměřené na využití otevřených dat ke zlepšení života v regionu.

Soutěž Egovernment The Best ukazuje inspirativní projekty státní a veřejné správy v daném roce. Soutěží se v několika kategoriích – v centrální s celorepublikovým dosahem a dále v krajské, městské i obecní.

Eva Knajblová

Prvním miminkem roku 2026 je chlapec Patrick. Od hejtmana dostal dárek

V prostějovské nemocnici se 1. ledna narodilo první miminko roku 2026 v Olomouckém kraji. Patrick přišel na svět hodinu a sedmačtyřicet minut po půlnoci. Chlapec i maminka, pro kterou to byl už čtvrtý porod, jsou v pořádku.

„Mám velkou radost, že porod dopadl dobře, Patrick se má k světu a maminka je také zdravá. Přejí oběma, aby je v životě potkala spousta krásných společných let. A taky chci poděkovat za skvělou práci prostějovské porodnici,“ dodal Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

První miminko roku dostává tradičně od hejtmanství malý dárek a ani letos tomu nebylo jinak.

Samotná prostějovská nemocnice prochází výraznou modernizací. Pár dnů před Štědrým dnem

První miminko, chlapec Patrick, v Olomouckém kraji se narodilo v prostějovské nemocnici. Pogratulovat rodičům dorazil osobně i hejtmán Ladislav Okleštěk.

Foto | Olomoucký kraj

se zde lidem otevřelo například nové parkoviště pro osmdesát aut – jeho výstavbu v hodnotě

sedmi miliónů korun platil Olomoucký kraj.

Jaroslav Kropáč

Vánočka i mléko budou. Kraj znovu spustí program Obchůdek a podpoří desítky obcí

Olomoucký kraj v letošním roce uvolní do programu Obchůdek tři a půl miliónu korun, a možná ještě víc. To bude záležet na tom, jak se k dotačnímu premiantovi postaví Ministerstvo průmyslu a obchodu, které mimořádně úspěšný projekt spolufinancuje.

„Obchůdky na venkově, které budou kraj o podporu žádat, musí splnit několik podmínek. Patří mezi ně například to, že budou mít otevřeno alespoň pět

dnů v týdnu. Tam, kde je méně obyvatel než 350, požadujeme nejméně třídní otvírací dobu,“ vysvětlil Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje.

Jak už z názvu dotačního programu vyplývá, projekt je určený pouze pro malé venkovské prodejny v obcích a jejich místních částech do 3 000 obyvatel, které by bez této finanční injekce skončily, a lidé by si tak neměli kde nakoupit základní potraviny. Každý rok takto kraj podpoří

kolem devadesáti obchůdků. „Každá z prodejen může získat příspěvek až 100 tisíc korun. Samozřejmě, že pokud je v konkrétní vesnici nebo místní části obce více než jedna prodejna, o dotace žádat nemůže. To by pak program Obchůdek nedával smysl a pokřivil by tržní prostředí. Nám jde o to, aby si lidé měli kde nakoupit jídlo nebo základní drogistické zboží,“ upozornil hejtmán Okleštěk.

Jaroslav Kropáč

Pavel Jelínek: Dotace z Programu obnovy venkova navýšíme o čtvrtinu

Pavel Jelínek se na Olomouckém kraji stará o strategický rozvoj regionu, IT a investice. Jak bude pokračovat obnova území po povodních a pomůže hejtmanství i regionům, kterým se velká voda vyhnula? Co všechno je SMART a co už SMART není? Kam kraj přidá letos peníze? I na tyto otázky najdete odpovědi v následujícím rozhovoru.

Začneme dnes už předloňskými povodněmi, protože s rozvojem území, a tedy i vaší kompetencí, tohle téma souvisí. Jak pomáhá kraj?

Naše hejtmanství pomáhá hlavně prostřednictvím dotačního programu Živel 3. Ten je sice státní, ale kraj se výrazně zasloužil o jeho férové nastavení a také do něj investuje svoje peníze, konkrétně deset procent všech nákladů. S obnovou území po povodních budeme pokračovat i letos.

Kolik peněz kraj tedy do Živlu 3 vložil?

Původně šlo o 60 miliónů korun. Pak se částka navýšila na 130 miliónů. Peníze z rozpočtu Olomouckého kraje se uvolňují postupně, podle vyúčtování. Přesnou částku tedy budeme znát až koncem letošního roku.

Při povodních se jako klíčová ukázala komunikace, přitom mobilní signál během záplav často nefungoval. Jak se řeší tohle?

Tento problém se ukázal jako opravdu akutní, a tak kraj začal jednat s Ministerstvem průmyslu a obchodu a s mobilními operátory o tom, jak mobilní signál zabezpečit i v případě mimořádných událostí. Myslím, že celá tahle snaha se ubírá dobrým směrem.

Obnovu si ale nezaslouží jen místa postižená povodněmi. Co ostatní regiony, kde velká voda nebyla, ale které mají také svoje problémy?

Určitě. Soustředíme se především na podporu venkova. Obce mohou žádat kraj o dotace na rozvoj dopravní infrastruktury, opravu kanalizací nebo

vodovodních řadů i na podporu provozu obchodů. Těch možností je spousta.

A využívají je obce?

Určitě ano. Zájem o peníze z dotačního Programu obnovy venkova je každoročně vysoký. Což znamená, že v plné výši nemůžeme vyhovět všem, na druhou stranu to ale ukazuje, že tento program míří do černého, respektive že pomáhá tam, kde je to opravdu potřeba.

Když se nedostane na všechny, není čas nebo prostor objem finančních prostředků navýšit?

Je, a taky jsme to udělali. Letos je v Programu obnovy venkova připraveno 59 miliónů korun, a to je o zhruba 14 miliónů korun více než vloni.

Zmínili jste, že Program obnovy venkova míří do černého. Jak víte, co konkrétně by dotační programy měly obsahovat a kde pomáhat?

Stačí poslouchat.

Koho?

Starostky, starosty, zajímat se o to, co je trápí, co potřebují lidé na venkově, a nejen tam, ale i ve městech. Sezením v kanceláři se toho člověk moc nedozví. Takže, když se o nějakém problému od lidí dozvíme a spadá to do kompetence našeho kraje, začneme ho řešit.

Pojďme ještě na chvíli ke SMART, protože i tato oblast spadá do vaší kompetence. Co to SMART vlastně je?

Všechny chytré technologie, které lidem usnadňují život. V poslední době je „chytré“ a „SMART“ skoro všechno, ale my se snažíme podporovat

Pavel Jelínek, náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro strategický rozvoj a IT.

Foto | Olomoucký kraj

jen takové projekty, které mají opravdu smysl.

Můžete být konkrétnější?

Tak třeba aktuálně je to program na podporu samoobslužných a hybridních prodejen. V několika obcích se tento model osvědčil, takže chceme pomoci, aby se podobné prodejny objevily na vícero místech. Konkrétně míříme na menší obce do dvou tisíc obyvatel, které mohou kraj požádat o dotace na samoobslužné prodejny.

Vidíte, a já si SMART představoval jako něco, co je spojené se špičkovými technologiemi...

Nemusí být špičkové nebo hi-tech. Myslím, že úplně stačí,

když budou pomáhat. Vezměte si takové QR kódy, věc, kterou zná každý a která je na světě už hodně let. A nám se nedávno podařilo umístit na zastávky hromadné dopravy v celém kraji zhruba 1 500 QR kódů, aby si lidé mohli jednoduše přes mobil zjistit, kdy jim jede nejvýhodnější spoj. Tohle je za mě SMART.

Jaký máte vlastně vztah k moderním technologiím?

Velmi kladný, baví mě nové věci, profesně jsem se IT spoustu let věnoval. Ale třeba hodinky mám pořád klasické. Od hodinek potřebuji vědět, jaký je čas, ne, jak rychle mi tluč srdce. A hlavně bych to raději někdy ani vědět nechtěl (smích).

Jaroslav Kropáč

SLOVO ODBORNÍKA

Radek Dosoudil
vedoucí Odboru strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje

O kotlíkové dotace je v Olomouckém kraji zájem

V listopadu 2025 byla vyplacena podpora posledním příjemcům z programu Kotlíkové dotace v Olomouckém kraji IV. a letos se vyplatí podpory zbývajícím příjemcům z programu Kotlíkové dotace v OK V.

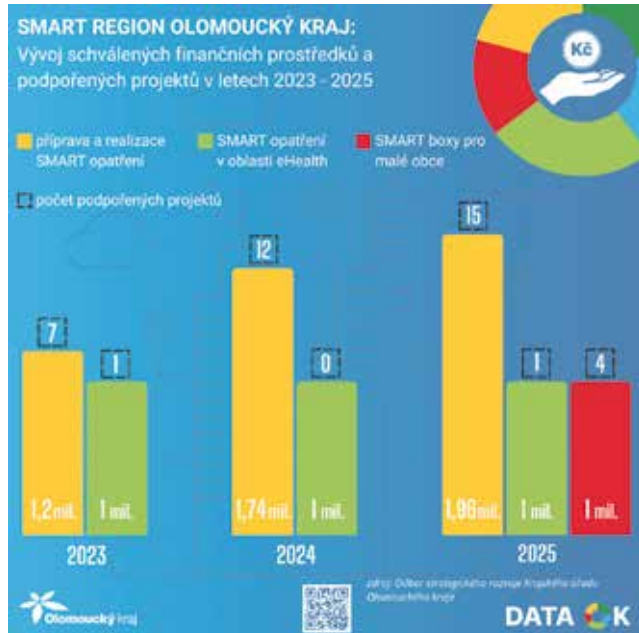
Těch je zhruba 500. Další dotační možnosti v nabízí Státní fond životního prostředí v programu Nová zelená úsporám.

Prostřednictvím krajů byla tzv. kotlíková dotace nabízena od roku 2016. Zaměření jednotlivých programů se ale upravovalo. Postupně byla podpora omezoována na obnovitelné zdroje energie a postupně se tak zužoval okruh podporovaných technologií. Upustilo se od podpory uhelných kotlů, dále kotlů umožňujících spalování buď uhlí, nebo dřeva, a v poslední fázi byla omezena i podpora kotlů plynových. Podpora kotlů na biomasu i tepelných čerpadel se zachovala ve všech programech, i když v čase se měnila výše podpory.

Navzdory změnám byl zájem domácností neutuchající. Pozitivní ohlasy se v našem kraji dají podložit vysokým počtem podaných žádostí i počtem více než 8 tisíc nevyhovujících kotlů odstraněných z provozu a jejich nahrazením moderními kotly na pevná paliva, plynovými kotly a tepelnými čerpadly. To vše za bezmála 974 miliónů korun.

KONFERENCE REGIONÁLNÍ FÓRUM VEŘEJNÝCH INVESTIC

Olomoucký kraj ve čtvrtek 22. ledna 2026 pořádá ve spolupráci se Státním fondem podpory investic (SFPI) konferenci Regionální fórum veřejných investic Obec ON. Akce se uskuteční v budově RCO v sále Pegasus. Vedení kraje bude reprezentovat náměstek hejtmana Pavel Jelínek, který vystoupí i s úvodním slovem. Akce je určena pro obce, města a veřejné zadavatele a je zaměřena na podporu investiční výstavby a dostupnost bydlení. Na akci je možné se přihlásit na webových stránkách Obec ON na odkaze: www.obecon.cz/konference-olomouc/.

VÍTE, ŽE:

až do 3. února 2026 probíhá příjem žádostí do dotačního programu Obchůdek 2025 v Olomouckém kraji? Jeho cílem je zlepšení kvality života obyvatel venkova, zvýšení atraktivity a dostupnosti zejména malých obcí a podpora udržitelného rozvoje venkova.

Žáci a studenti odevzdali skoro 10 tisíc starých telefonů. Na oplátku získali zajímavé ceny

Obdivuhodné množství – 9 602 starých mobilů odevzdali během podzimu v rámci akce Odlož mobil ve škole žáci a studenti v Olomouckém kraji. Zapojilo se na osmdesát vzdělávacích institucí, nejúspěšnější si rozdělili odměny v hodnotě 125 tisíc korun. Jeden žák získal nový mobilní telefon a další tři bezdrátová sluchátka.

„Počet sesbíraných telefonů nám doslova vyrazil dech. Díky aktivitě všech zapojených škol se nám podařilo předat k recyklaci tisíce starých přístrojů. Surovin z nich se tak vrátí zpátky do oběhu a nebude nutné je nově vyrábět ani těžit,“ řekla Irena Blažková, náměstkyně hejtmanky Olomouckého kraje pro oblast životního prostředí, odpadů a zemědělství.

V první soutěžní kategorii se hodnotilo vysbírané množství přístrojů v přepočtu na jednoho

žáka školy. Nejúspěšnější byla ZŠ Bratrušov, následovala ZŠ Oskava a třetí příčku obsadila ZŠ Leština.

V druhé kategorii se hodnotilo absolutní množství vysbíraných přístrojů ve škole. První cena putuje do přerovské ZŠ Za mlýnem. Druhé místo obsadila prostějovská ZŠ Melantrichova a odměnu za třetí místo získala ZŠ Palackého v Prostějově.

O ceny soutěžili i samotní žáci. Z losování, které proběhlo pod dohledem notáře, vzešli

Ocenění účastníci akce Odlož mobil ve škole se při vyhlášení výsledků setkali v půlce prosince.

Foto | Jan Andreáš

čtyři výherci hodnotných cen. Nový telefon dostal žák šternberské ZŠ náměstí Svobody Lukáš Paroulek. Značková sluchátka pak zamířila k Martinu Marešovi ze ZŠ Milady Horákové v Olomouci, Matyáši Podhornému ze ZŠ Bludov a Angelině

Bodnar ze šternberské ZŠ náměstí Svobody. Sběrka proběhla i v loňském roce, tehdy studenti 50 škol Olomouckého kraje odevzdali téměř 2,5 tisíce vysloužilých telefonů.

Akci zorganizovalo hejtmantství a kolektivní systém zpětného

odběru elektrozařízení ASEKOL a.s. za podpory statutárních měst Olomouc, Přerov a Prostějov. Další informace jsou k dispozici na webu www.odlozmobil.cz.

Lenka Kovaříková

www.odlozmobil.cz

Díky kraji bude parkování u prostějovské nemocnice snazší

Další parkoviště vzniklo v areálu Nemocnice AGEL Prostějov. Dosavadní parkovací plochy dlouhodobě kapacitně nestačily, Olomoucký kraj proto investoval do stavby nových stání pro pacienty i zaměstnance.

„Vznikl prostor pro osmdesát osobních aut a další čtyři parkovací místa pro vozidla přepravující osoby s tělesným postižením. Parkoviště je napojeno na síť obslužných komunikací v areálu nemocnice a přístup pro pěší je zajištěn spojovacími chodníčky,“ popsal hejtmán Ladislav Okleštěk.

Stavební práce zahrnovaly také odvodnění plochy, venkovní osvětlení, terénní úpravy vegetace a napojení rozvodů elektroinstalace.

„Náklady na celou stavbu přesáhly osm milionů korun.

Na parkovišti vznikne více než 80 nových parkovacích míst. Foto | Olomoucký kraj

Parkoviště je pro veřejnost v provozu od druhé poloviny prosince,“ uvedl Vladimír Lichnovský, náměstek hejtmanky pro oblast zdravotnictví.

Eva Knajblová

Modernizovanou trať využívá rok od roku více cestujících

Vlaky linek M2 a M20 využívá o dvacet procent více cestujících než před modernizací. Počet cestujících nadále meziročně roste, což vyplývá z údajů, které má krajská organizace KIDSOK k dispozici od Českých drah.

Cestující počítá personál dopravce, KIDSOK tyto počty namátkově osobně ověřuje. Počet cestujících ve vlacích se liší podle měsíců, například v chladnějších měsících přesahuje sedm tisíc za jeden pracovní den.

KIDSOK odhaduje, že počet cestujících bude stále růst, a to jednak kvůli dopravní situaci v Olomouci, v budoucnu plánovanému rozšíření placeného parkování ve městě i díky nové výstavbě v obcích poblíž tratě. Zkušební provoz byl spuštěn na trati Olomouc–Úničov–Šumperk v prosinci 2022, následně byl od června 2023 zahájen

nový dynamický provozní koncept. Upravovaly se i návazné autobusové linky. Provoz na této nejrychlejší regionální

Trať prošla modernizací a elektrifikací v rekordním čase.

trati v České republice, kde spěšné vlaky dosahují rychlosti 160 km/h, zajišťují osobní vlaky linky M2 Vyškov–Přerov–Olomouc–Šumperk a pásmové spěšné vlaky linky M20 Olomouc–Šumperk, které zastavují

mezi Úničovem a Šumperkem ve všech stanicích a zastávkách. Doba jízdy z Nové Hradečné do Olomouce se zkrátila na 30 minut, jízda ze Šternberku do Olomouce na 8 minut. Dopravce používá jednotky RegioPanter druhé generace, které nabízejí bezbariérový přístup, klimatizaci, Wi-Fi a konstrukční rychlost 160 km/h.

Kompletní modernizace trati Olomouc–Úničov–Šumperk proběhla v rekordním čase. Od začátku prací na studii proveditelnosti až po spuštění provozu uplynulo 9 let. Vliv měl závazný termín spuštění pilotního provozu ETCS, účinnost nové smlouvy s Českými drahami a také prohlášení představitelů kraje a KIDSOKu o této trati jako o prioritě v oblasti železniční dopravní infrastruktury.

Kateřina Suchánková, ředitelka KIDSOK

ZAJÍMAVÁ MÍSTA | PŘÍRODNÍ PAMÁTKA ZLATÉ JEZERO – TĚŽIŠTĚ VÝSKYTU VZÁCNÝCH ŽIVOČICHŮ

Přijměte pozvání do přírodní památky Zlaté jezero, která se nachází v okrese Jeseník, mezi městem Zlaté Hory a hraničním přechodem do Polska. Památka a zároveň evropsky významná lokalita chrání od roku 2013 biotop nenápadné žabky kuňky žlutobřiché a dalších chráněných

Rosnička zelená má na končetinách přilnavé terčiky určené pro šplhání. Foto | Lukáš Konečný

druhů, především obojživelníků. Památka se nachází v široké nivě Zlatého potoka a tvoří ji vodní plochy Zlatého jezera a Poldova rybníka, soustava tůní různých velikostí a podmáčené louky a olšiny. Vodu do území přivádí také Skřivánkovský potok, který je domovem vzácných raků, miňulů a střevlí.

Proč a čím je Zlaté jezero výjimečné?

Památka nabízí rozmanité biotopy s různou mírou zvodnění, které poskytují vhodné podmínky k životu mnoha druhům rostlin a živočichů. Kromě kuňky, které překvapí žlutým zbarvením na břiše, spodní straně prstů a dlaní, zde můžete spatřit šest dalších druhů obojživelníků. Lokalita je důležitým biotopem pro mnohé druhy ptáků, ať už se jedná o ptáky ryze vodní (např.

Labutě na Zlatém jezeře.

Foto | Lukáš Konečný

labutě, potápky, lžičáci), či ty na vodu vázané (např. motáci). Památka je také místem, kde má volné pole působnosti náš největší hlodavec bobr. Setkáme se tu i s plachou vydrou, která se kromě ryb živí i obojživelníky,

plazy, savci, ptáky, korýši a vodním hmyzem.

Jak o památku pečujeme?

Pro podporu místních populací obojživelníků zde Odbor životního prostředí a zemědělství

Krajského úřadu Olomouckého kraje jako správce památky zajišťuje pravidelnou obnovu tůní a sečení travních porostů v jejich okolí. Ze břehů tůní jsou odstraňovány náletové dřeviny, přímo z tůní pak dle potřeby porosty vodních rostlin (např. orobinec), a to tak, aby rostliny drobné vodní plochy nezastiňovaly a příliš nezarušovaly.

Při návštěvě Zlatého jezera pamatujte, že pro jakoukoliv manipulaci s chráněnými živočichy nebo zásah do jejich stanoviště je třeba vyžádat si výjimku ze zákona od orgánu ochrany přírody. Proto se prosím jen dívejte, případně lovejte beze zbraní.

Děkujeme, že pomáháte chránit a objevovat přírodní krásy Olomouckého kraje.

Martina Huběnková, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Maud Beerová: Vítězství nad Hitlerem, máme vnoučata!

V tom podivném vlaku bez oken se jí podařilo najít skulinu v prkně a sledovat okolní prosluněnou krajinu. Nejspíš byla jediná, kdo se do Terezína těšil – už brzy se setká se svou láskou Hermanem. Maud Beerová se ve svých třinácti letech ocitla v transportu do koncentračního tábora.

Maud Beer po válce.

Maud Beer v roce 2016.

Ve stínu hákového kříže

Pocházela ze staré židovské rodiny Steckelmacherových, která již několikátou dekádu žila v Prostějově. Městu se tehdy pro početnou židovskou komunitu přezdívalo Hanácký Jeruzalém. Již před vypuknutím druhé světové války Steckelmacherovi vytušili blížící se pohromu. „Moji rodiče, přesvědčení sionisté, se tehdy připravovali na odjezd. Když jsem byla v první

třídě, řekla jsem třídní učitelce, že jednou budu zahradnicí v Palestině. Bylo mi šest let, rodiče mne to tak naučili,“ vzpomíná Maud Beerová (* 1929) v rozhovoru pro Paměť národa.

Když v březnu 1939 projížděla Prostějovem německá vojska, padal z nebe déšť se sněhem. Lidé mlčeli s pohledem zavrtaným do dlažby, někdo plakal, jiný hrozil pěstí. Brzy na to začali nacisté uplatňovat

protižidovské zákony: „Nesměli jsme chodit na náměstí. Když jsem je chtěla jít navštívit, musela jsem jít zezadu do jiného sousedního domu, přelézt žebříkem zeď a tak jsem se dostala k babičce a dědečkovi. Protože jsem nesměla vkročit mojí židovskou nohou na Pernštejnské náměstí v Prostějově.“

Máme pěkné místo u okna

Rodina se pod tíhou událostí musela přestěhovat do jiného domu. Pro Maud to znamenalo štěstí, protože tu ve svých dvanácti letech potkala svoji první lásku – studenta Hermana Tandlera. Oba mladí se museli scházet tajně, rodina jejich vzplanutí nepřála. Rozloučení přišlo brzy. Herman odjel prvním vlakem do Terezína a rodina jej pak následovala v pořadí třetím transportem AAm. Psal se červenec 1942.

Maud a Herman se v Terezíně setkali. Po celou dobu si psali dopisy a v tom posledním, který psal Herman, stálo: „Máme pěkné místo u okna.“ Nacisté tehdy, aby vzbudili zdání normalnosti, vypravili některé civilní vlaky místo dobytčáků. Ten Hermanův končil ve vyhlazovacím táboře Treblinka. Maud se to dozvěděla až v sedmdesátých letech.

S manželem v 50. letech.

Foto | Paměť národa

První a poslední láska

Holokaust měl pro Steckelmacherovy strašné následky. Přežily pouze Maud, její matka Kathy a mladší sestra Karmela. Ostatní zahynuli. Maud se po osvobození nějakou dobu zotavovala v ozdravovně na zámku Štířín a poté se vrátila do rodného Prostějova, kde chtěla dostudovat gymnázium. Rok po válce odjela na sionistický tábor do Kežmarských Žlebů na Slovensku:

„Tam jsem se rozhodla, že se školou skončím a budu se naplno věnovat práci v sionistickém spolku,“ vzpomíná Maud Beerová, která po opuštění prostějovského gymnázia začala v rámci židovského hnutí mládeže připravovat další děti na odchod do Palestiny:

„Bylo sionistické hnutí mládeže, těch hnutí bylo několik, byla levější a pravější, bylo mi to jedno, pro mne bylo důležité, že je sionistické. Byly skupiny dětí podle věku, každá skupinka měla svého vedoucího, setkávali jsme se týdně, měli jsme místnost, kde jsme ty děti učili hebrejštině.“

Do Palestiny – Izraele odjela s matkou a sestrou v roce 1949. Jestliže byl Herman Tandler její první láskou, Šimon Oskar Beer, její manžel, byl druhou a poslední. Společně se usadili v Tel Avivu, kde založili rodinu. Maud i v pokročilém věku milovala procházky přírodou a hlavně koupání v oceánu. „Říkám si, tak jako tady říkála jedna koncentračnice z Polska, se kterou jsem chodívala k moři: „My jsme zvítězili nad Hitlerem, máme vnoučata,“ uzavírá svoje vyprávění Maud Beerová.

František Vrba

Sestra Karmela, rodiče Kateřina a Bedřich, Maud Steckelmacherovi. Prostějov, cca 1935–1936.

S rodinou v roce 1968.

Děkujeme za podporu Olomouckému kraji! Paměť národa stále hledá nové pamětníky. Kdybyste věděli o někom, kdo zajímavým způsobem prožil dějiny 20. století, kontaktujte nás, prosím, na e-mailové adrese nebo telefonu: jitka.andrysova@postbellum.cz, 777 763 388.

OKÉNKO STAROSTY

David Kovář
starosta obce Laškov

Laškov

Na jedné straně ještě Haná, včetně živého hanáckého nářečí, na straně druhé do oken obyvatel Laškova a jeho místních částí Kandia, Dvůrek a Krakovec pozvolna nakukuje Drahanská vrchovina. Vesnice obklopená poli i lesy, a na dohled od Velkého Kosíře, leží v trojúhelníku mezi Olomoucí, Konicí a Prostějovem. A právě pod poslední

jmenovaný, zhruba sedmnáct kilometrů vzdálený Hanácký Jeruzalém administrativně spadá. Jsme také součástí Regionu HANÁ a Mikroregionu Kosteletko.

První zmínka o obci pochází z roku 1349, čas se u nás ale v žádném případě nezastavil. Laškov je hrdý na svou minulost, zároveň je místem, kde mohou jeho obyvatelé žít v souladu s přírodou, a přitom se nemusí vzdávat výdobytků moderního světa.

Největší investicí v novodobých dějinách obce byla nedávná výstavba kanalizace. Projekt za více než dvě stě milionů korun je dalším krůčkem ke zkvalitnění života našich obyvatel i životního prostředí. Nyní připravujeme zasíťování pozemků v lokalitě

Loučky, kde vznikne sedm rodinných domů. Plánujeme také stavbu nové mateřské školy a opravu zámku, v němž kromě obecního úřadu sídlí komunitní centrum, pošta a ordinace zubního lékaře.

V obecním domě (Sokolovna), který se nám podařilo zrekonstruovat i díky dotaci Olomouckého kraje, jsme letos pořádali druhý Obecní ples. Živo je ale také v našich místních částech – například v Krakovci chystáme opravu kaple svatého Antonína, v minulém roce jsme na Dvorku obnovili vybrané místní komunikace a opravou prošel průtah Kandíi.

Známi jsme především prostřednictvím biotopu, který v sezoně navštíví i šest set lidí denně. Kromě koupání si tu návštěvníci

mohou zasportovat na multifunkčním hřišti.

Nic z toho by nebylo možné bez práce celé řady jednotlivců, kteří dohromady tvoří sehraň tým, a především bez našich

dobrovolných hasičů. Možná nejsme největší ani nejbohatší obcí v regionu. Děláme ale všechno pro to, aby se lidem v Laškově a jeho místních částech žilo tak dobře, jak to jen jde.

Jak jste spokojeni s provozem samoobslužných prodejen a výdejních boxů ve vaší obci?

Libor Vysloužil
místostarosta obce Alohov

O **samoobslužný obchod** jsme u nás moc stáli. Je to skvělé řešení pro lokality, kde v okolí není žádný supermarket nebo večerka s dlouhou otevírací dobou. A ta pohoda, když si vzpomenete klidně o půlnoci na Nový rok, že vám něco doma chybí nebo máte na něco chuť – a jdete!

To je prostě k nezaplacení... Spolupráce s COOP nám vyhovuje z toho pohledu, že nemusíme řešit personál ani sortiment. To, co je pro nás pořád velkou výzvou, je skladba sortimentu. I proto máme knihu přání a stížností u pokladny, kde nám mohou zákazníci napsat svoje návrhy, a my je předáváme dále na COOP a snažíme se společně sortiment optimalizovat.

Zdeňka Blišťanová
starostka města Jeseník

Z pozice vedení obce hodnotím **automatizovanou prodejnu** velmi pozitivně, stejně jako většina občanů. Jde o moderní službu, která překlápí maloobchod na novou úroveň – umožňuje neomezený provoz 24/7, včetně svátků. Pro místní je velkou výhodou dostupnost kdykoli

bez nutnosti čekat na otevírací dobu, pro turisty pak jistota nákupu i při pozdním návratu z výletů. V Jeseníku ji využívají místní i návštěvníci, denně v řádu nižších stovek zákazníků. Jako u každé nové změny si lidé k službě postupně hledají cestu, ale pozitivní odezva roste. Oblíbená je kombinace s kavárnou a občerstvením. Významné je i to, že obrat prodejny se díky této službě zvyšuje, což podporuje další rozvoj.

Pavel Stejskal
starosta obce Hradec-Nová Ves

SMART box pomohl, díky podpoře Olomouckého kraje, přinést do obce Hradec-Nová Ves doručovací služby, které jsme obyvatelům větších obcí dosud jen „záviděli“. Díky režimu 24/7 již nejsme závislí na provozní době pošty nebo jiných poskytovatelů služeb a oceňujeme

komfort docházkové vzdálenosti, který našim občanům chyběl. Na nové řešení si rychle zvykáme a i přes drobné uživatelské problémy s technikou nebo připojením určité nelitujeme našeho rozhodnutí „jít do toho“. Zvolené řešení navíc umožňuje i doplnění dalších funkcí nebo zvýšení kapacity, takže se těšíme i na nové možnosti či služby.

Bohumila Hojgrová
starostka obce Vernířovice

Jako starostka obce jsem s provozem naší nové **bezobslužné prodejny** Horalka velmi spokojená, protože splňuje potřeby místních občanů a umožňuje jim pohodlný přístup k základním potravinám. Prodejnu jsme otevřeli v prosinci roku 2024. I přesto, že má naše obec pouze

197 obyvatel, využívají prodejnu i mnozí cizí návštěvníci. Nyní máme registrováno 784 uživatelů, což svědčí o velké oblíbě ze strany místních občanů, ale i návštěvníků obce. Ohlasy na bezobslužný provoz jsou velmi kladné. Občané ji využívají často, zejména díky širokému sortimentu zboží a modernímu způsobu nakupování. Prodejna je otevřena denně od 6.00 do 22.00 hodin. Obsluha je k dispozici od pondělí do pátku, vždy od 8.00 do 11.00 hodin.

Výzva pro obce (mimo ORP): Zlatý erb pokračuje v krajské režii!

Máte moderní web? Nabízíte občanům chytré digitální služby? Zpozorněte. Navzdory konci centrální organizace soutěže Zlatý erb, Olomoucký kraj přebírá štafetu. Rozhodli jsme se nenechat tuto tradici zaniknout a podpořit ty, kteří to nejvíce potřebují.

Uspořádáme vlastní krajské kolo, které je určeno **pro všechny obce Olomouckého kraje s výjimkou obcí s rozšířenou působností (ORP)**. Chceme ocenit práci v menších městech a na vesnicích, kde digitalizace často stojí na nadšení jednotlivců.

Krajské kolo soutěže Zlatý erb se bude konat i v roce 2026.
Foto | Olomoucký kraj

Důležité údaje a termíny:

- Kdo se může hlásit: všechny obce v kraji kromě ORP.
- Přihlašování obcí od 7. ledna do 22. února 2026.
- Hodnocení krajských porot od 22. února do 31. března 2026.
- Vyhlášení výsledků krajských kol od 6. do 20. dubna 2026.
- Přihlášky a podrobné informace najdete na webu olkraj.cz/zlatyerb.

Sledujte krajské komunikační kanály. Těšíme se na vaše přihlášky!

Jiří Šafránek

Do seznamu opravených krajských silnic přibyl nový úsek u Rapotína

Kraj dokončil opravu další rozbité silnice. Jedná se o komunikaci z Rapotína do Rejchartic, jejíž rekonstrukce byla v plánu už několik let. Teď je hotovo a řidiči se tak mohou těšit na pět kilometrů nové vozovky.

„Kromě nového povrchu byly v celém úseku doplněny krajnice, směrové sloupky a dopravní značení. Celková výše investice je zhruba čtyřicet šest a půl miliónu korun,“ uvedl Bohuslav Hudec, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast dopravy.

S opravou silnice začala firma v polovině srpna a vše dokončila ve lhůtě devadesáti dnů. Starý asfaltový povrch dělníci odfrézovali, zhutnili podkladové vrstvy a pak na ně položili novou obrušnou vrstvu. Olomoucký kraj využil na financování opravy dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Rekonstrukce silnice na úseku Rapotín–Rejchartice přinesla pět kilometrů nové vozovky.
Foto | Olomoucký kraj

Jaroslav Kropáč

Firmy v Olomouckém kraji stále rostou. Pomáhá jim také Inovační centrum

Inovační centrum Olomouckého kraje (ICOK) už pět let pomáhá místním podnikatelům inovovat a posouvat se dál. Díky programům ICOK PLATINN a ICOK DIGI získaly desítky firem přístup k odborným konzultacím a zkušeným expertům.

Přes osmdesát změnových projektů bylo realizováno ve více než padesáti firmách zaměřených na digitalizaci, marketing, efektivnější řízení, nové obchodní příležitosti nebo posílení týmů. Výsledky jsou jednoznačné: všechny podpořené firmy hlásí významný růst obrátu – v průměru o 140 %. Znamená to více zakázek, vyšší efektivitu, nové pracovní příležitosti a v důsledku posílení ekonomiky celého kraje.

Petra Pášová

Klavíristé z Olomouce nemají konkurenci

Výrazného úspěchu dosáhli žáci Základní umělecké školy Iši Krejčího Olomouc, kteří se prosadili na III. ročníku Mezinárodní soutěže Vlastimila Lejska pro klavírní dua, konané ve dnech 13. až 15. listopadu 2025 v Koncertním sále Leoše Janáčka Konzervatoře Brno.

Tato prestižní soutěž, určená dětem a mládeži do 21 let, patří k nejvýznamnějším akcím svého druhu v České republice. Letos se jí zúčastnilo více než dvacet duů z tuzemska i ze zahraničí, která hodnotila mezinárodní porota složená z renomovaných pianistů a pedagogů z Česka, Slovenska, Srbska, Velké Británie a Německa. Mladí talentovaní desetiletí klavíristé Tomáš Koubek a Ondřej Hubálek, vystupující jako Duo ToOn pod vedením ředitele školy Filipa Hajdu, získali v kategorii do 11 let první cenu a speciální cenu za mimořádnou interpretaci. Jejich výkon zaujal porotu přesnou souhrou, energií i výrazným muzikálním cítěním, díky tomu jim byl udělen také titul absolutních vítězů III. ročníku.

Absolutní vítězové obdrželi kromě čestných diplomů rovněž řadu hodnotných věcných cen a jako hlavní ocenění klavírní stoličky od firmy Petrof, hlavního partnera soutěže. Tento výsledek potvrzuje vysokou úroveň práce žáků i pedagogů klávesového oddělení naší školy a navazuje na mimořádné výkony a úspěchy z předchozích let.

Lenka Bodláková,

vedoucí klávesového oddělení ZUŠ Iši Krejčího Olomouc

Nadání muzikanti zleva Tomáš Koubek a Ondřej Hubálek.

Foto | Filip Hajdu

Program Blízká setkání třetího věku slaví 10 let. Registrace běží

Jeden z nejkompexnějších vzdělávacích programů pro seniory v regionu slaví deset let. Blízká setkání třetího věku, organizovaná spolkem Pro poznání v Pevnosti poznání, science centru Univerzity Palackého v Olomouci (UP), nabídla za dekádu stovky hodin odborných přednášek a cvičení. Program propojuje fyziologii, psychologii, IT prevenci, pohybové aktivity i kognitivní trénink. Od konce prosince se otevřela na webu Pevnosti poznání registrace do nových kurzů.

Blízká setkání třetího věku vychází z přesvědčení, že kvalitní, vědecky podložené a srozumitelné podané vzdělávání má zásadní vliv na zdraví i sebevědomí seniorů. Účastníci mají porozumět fungování vlastního těla a předcházet tak nemocem, pečovat o psychické zdraví i orientovat se v digitálním prostředí. Do programu postupně přibýly lekce věnované finanční gramotnosti, žonglování,

arteterapii, muzikoterapii či józe.

Předsedkyně spolku a odborná garantka projektu Ivana Fellnerová z Přírodovědecké fakulty UP zdůrazňuje, že porozumění vlastnímu tělu je klíčové pro zvládání každodenních obtíží. „Když lidem ukážete, jak jejich tělo funguje, přestanou mít strach. A když strach ustoupí, objeví se chuť něco změnit,“ uvádí vysokoškolská pedagožka.

Podle ní jsou psychická kondice a fyzické zdraví propojené nádobou, což shrnuje slovy: „Zdravý duch a zdravé tělo jsou dva směry téže cesty.“

Blízká setkání třetího věku vznikla v roce 2014 z iniciativy lektorky Nadi Žondrové, která vnímala potřebu vytvořit dlouhodobý, odborně garantovaný program pro seniory, spojující vědu, zdravý životní styl, komunitní život a praktické dovednosti potřebné pro moderní dobu. Myšlenka rychle našla odezvu a díky každoroční podpoře Olomouckého kraje může být vzdělávací cyklus Blízká setkání třetího věku realizován.

Více informací a registrace na webu Pevnosti poznání: www.pevnostpoznani.cz/seniori/bs3v.

Martina Vysloužilová

www.pevnostpoznani.cz/seniori/bs3v

Dobrovolníci převzali Křesadlo. Za práci s dětmi i spolkovou činnost

Osm výjimečných osobností Olomouckého kraje převzalo cenu Křesadlo. Foto | archiv pořadatelů

Křesadlem bylo v úterý 9. prosince oceněno osm dobrovolníků z Olomouckého kraje. Cenu převzali v prostorách Arcibiskupského paláce v Olomouci za výjimečné dobrovolnické aktivity. Vybrání byli z celkem 38 nominovaných.

Šest vyhlášených kategorií zahrnuje dobrovolníky, kteří věnují svůj čas činnosti v sociálních službách, humanitární pomoci, patří mezi dobrovolné hasiče, angažují se ve zdravotní oblasti, pořádají spolkové aktivity nebo pracují s dětmi a mládeží. Dobrovolníky mohli letos už popatnácté nominovat

občané i organizace z celého Olomouckého kraje.

Cenu Křesadlo získali:

- za sociální oblast: Marie Trubáková a Jiří Robenek
- v kategorii děti, mládež a volnočasové aktivity: Marie Zlámalová a Klára Petříková
- za spolkovou činnost: Jiřina Ševčíková
- za dobrovolné hasiče: Miroslav Vantuch
- ve zdravotní oblasti: Ladislav Vrtaňa
- pomoc v humanitární a rozvojové činnosti: Leona Pekařová

Lenka Kovaříková

Požár v kuchyni či nástrahy zimy? Kalendář poradí

Olomoucký kraj navázal na úspěšnou spolupráci z předchozích let a také letos s Hasičským záchranným sborem OK připravil a vydal kalendář na rok 2026 určený nejen seniorům.

Jak zvládnout mimořádné situace, poradí texty a kreslené obrázky v kalendáři.

Kalendář Hasičů radí vznikl ve spolupráci hasičů a Olomouckého kraje. Letos, stejně jako v předchozích letech, měl velký úspěch. Foto | Olomoucký kraj

Kreslený kalendář s názvem Hasiči radí a informují obsahuje rady a doporučení, jak zvládat různé mimořádné situace, do kterých se lidé mohou v běžném životě dostat. Jsou v něm informace například o tom, co si připravit do správně sbaleného evakuačního zavazadla, jak se chovat při povodni nebo

jak postupovat v případě požáru spotřebiče a následně při tom pracovat s hasičím přístrojem. Na každý týden roku připadá jeden text o určité události. 200 kusů těchto kalendářů

předali v pondělí 24. listopadu hejtmán Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk a náměstek Martin Škurek klientům v Domově pro seniory v Šumperku.

Lenka Kovaříková

Projekt Mladí v práci pomůže lidem jednodušeji najít zaměstnání nebo rozjet vlastní podnikání

Nezaměstnaní lidé v Olomouckém a Moravskoslezském kraji mají druhou příležitost zapojit se do úspěšného projektu Mladí v práci. Program je určen pro mladé lidi do 30 let s nedokončeným základním či středním vzděláním, se zdravotním postižením, pocházející z národnostních menšin nebo opouštějící dětský domov či jiné zařízení ústavní péče. Cílem je usnadnit těmto lidem integraci na trhu práce, a to prostřednictvím nalezení vhodného zaměstnání nebo podporou v rozjetu podnikání.

Účastníci projektu se mohou těšit na široké spektrum projektových aktivit – motivační

semináře, odborné vzdělávání zaměřené na dlouhodobé uplatnění na trhu práce, individuální poradenství i skupinová setkání, a další formy podpory.

Projekt si klade za cíl pomoci mladým lidem najít práci, která odpovídá jejich potřebám, jakými jsou například zkrácené pracovní úvazky nebo pružná pracovní doba. Vybraným účastníkům bude nabídnuta možnost dotovaného pracovního místa na 6 až 9 měsíců, nebo příležitost vyzkoušet si podnikání za poskytnutí finančního příspěvku. Kromě toho si mohou zvolit rekvalifikační či odborný kurz dle svých preferencí, což jim výrazně

zvýší šance na úspěšné začlenění do pracovního procesu.

Zájemci o vstup do projektu nás mohou kontaktovat na telefonním čísle 775 760 348 nebo 775 764 413, případně na e-mailu sumperk@cpkp.cz. Více informací lze nalézt na stránkách Centra pro komunitní práci Severní Morava www.cpkp.cz/sm.

Projekt je spolufinancován z Evropské unie a je realizován v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus.

CpKP Severní Morava

Spolufinancováno Evropskou unií

www.cpkp.cz/sm

Služby Nemocnice AGEL v Přerově rozšíří rehabilitační oddělení

Nové lůžkové rehabilitační oddělení bude sloužit pacientům v Nemocnici AGEL v Přerově. Pracoviště přinese špičkové vybavení, komfortní prostředí a komplexní rehabilitační péči. Oddělení nabídne 20 moderně vybavených lůžek.

Zdejší péče je určena lidem po náhradách velkých kloubů, cévních mozkových příhodách i po komplikovaných úrazech. O pacienty se bude starat patnáctičlenný tým fyzioterapeutů, ergoterapeutů a zdravotních sester.

Celkové náklady na stavbu přesáhly 8 miliónů korun, část hradila AGEL Středomoravská nemocniční ze svého rozpočtu a pět miliónů investoval do přístrojového vybavení Olomoucký kraj.

Oddělení se slavnostně otevřelo ve středu 10. prosince za přítomnosti 1. náměstka hejtmána Olomouckého kraje Vladimíra Lichnovského, člena rady OK Petra Vrány a zástupců představenstva přerovské nemocnice.

Lenka Kovaříková

Supervýkonnou myčku sociálním službám pořídil kraj

Slavnostního předání myčky se v sociálních službách v Zikově ulici účastnil také náměstek Martin Škurek. Foto | Olomoucký kraj

Novou myčku mají v Sociálních službách pro seniory v olomoucké Zikově ulici. Předchozí přístroj sloužil více než dvacet let a v poslední době byl často porouchaný.

Nynější tunelová myčka na jídonosiče, v nichž se vozí obědy uživatelům pečovatelské služby na území Olomouce, umyje denně až 2 000 misek a stejné množství víček. Konstrukčně je upravena

tak, aby rychle a efektivně zvládala mytí těchto lehkých nádob.

Pořízena byla z investičního příspěvku od zřizovatele, kterým je Olomoucký kraj, za více než dva milióny korun. Předání se ve středu 3. prosince účastnil Martin Škurek, náměstek hejtmána Olomouckého kraje pro oblast sociálních věcí a záležitosti seniorů.

Lenka Kovaříková

KŘÍŽOVKA PRO VÁS

Údaje o dopravní a technické infrastruktuře, o objektech a prvcích na zemském povrchu propojuje (tajenka) Olomouckého kraje. Díky těmto informacím mají úřady, ale i občané přehled o tom, co se kde v kraji nachází a jak je území uspořádáno. Tajenku můžete posílat do 29. ledna na e-mail: tiskove.oddeleni@olkraj.cz. Jména tří vylosovaných luštitelů, kteří od Olomouckého kraje získají věcné ceny, zveřejníme v následujícím vydání novin. Výherci minulé tajenky ve znění DOTAČNÍCH PROGRAMŮ jsou: Marcela Štolcová, Bludov; Alena a Václav Adamovi, Bedihošť; Zdeněk Sládek, Zábřeh. Gratulujeme!

Luštitel odesláním znění tajenky uděluje správci (Regionální vydavatelství s.r.o., IČ: 27846717) souhlas se zpracováním svých osobních údajů (jméno, příjmení, e-mail, telefonní kontakt a adresa), a to ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR). Uvedené osobní údaje je nutné zpracovávat za účelem správy dat souvisejících s vyhlášením vybraných luštitelů křížovky zajišťované správcem. Tyto údaje budou správcem zpracovávány pouze po dobu nezbytně nutnou, po vyhlášení budou ihned odstraněny.

POMŮČKA: ARIÁN, BRA, KAEA	SUDBA	STONATI	PŘÍPRAVEK PRO SILÁŽOVÁNÍ ZELENÉ PÍCE	DIAGNÓZA KOSTÍ		MEZINÁ-RODNÍ KÓD MAKEDONIE	MPZ MAROKA	ANGLICKY BEZMASÝ	VÍNO		PLANETKA	SOPEČNÉ JÍCNÝ	SPZ OLOMOUCE	LOVEC		DRŽADLO (NÁŘEČ)	STADIUM	SPZ ŽILINY	PLOŠNÁ MÍRA	TYFUS
SKUTEČNÝ ZAKLADATEL ARABSKÉ ŘÍŠE					ŘÍMSKÝCH 4000					ÚMRTÍ						FIKAT				
ANGL. STEJNÉ					HAVAJSKÝ MYS					BA						ÚTOKY				
					ŘÍMSKY 3					OPIČÍ						ČIN. BÁSNÍK (ČCHING)				
PRVEK PODOBNÝ URANU							VELKÁ 100 M2						TAJENKA 3					CHEM. ZN. RUTHERFOR- DIA		
							ČÁST GARDEROBY											CVIČENÍ (MN. Č.)		
HODNÉ						ŠTÍPÁNÍ							INIC. HERCE JELÍNKA			ZKRÁTKA PRO PARSEK			JMÉNO SPISOVA- TELE KLIMY	ŠPANĚLSKÝ MALÍŘ 20. STOL.
						ZKR. TENISO- VÉHO KLUBU							SPZ GALANTY			ŘADA UDALOSTÍ				
	TAJENKA 1										JÁ					MICHELLAN- GELOVA SOCHA VE FLORENCII				
	ZKR. BYV. MÍSTNÍHO NÁRODNÍHO VYBORU									VŠECHNO					ŘÍMSKY 2099					
VLIDNÉ					DOMÁCKY KLEOPATRA					POKRADMU							ŽENSKÉ JMÉNO (1.12.)			
					SPISOVATEL IDYL					ZKR. KATEDRY ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY										
ZN. NITU				BÁSNICKÝ ZÁPOR		ASI			OTÁZKA NA ČAS								ŠPÍNA VE VODĚ			
				SPZ DUISBURG (NĚMECKO)		VIDA			ZN. POČITAČO- VÝCH HER				TAMTEN	SPZ BEDFORD- SHIRE (GB)			POMŮČKA K VYKONÁVÁNÍ PRÁCE			
MAĎARSKÉ SÍDLO					INIC. ZPĚVÁKA HULKY			ANGLICKY PŘÍČINA				ITAL. SÍDLO				FILIPÍNSKÝ FILM (L. BROCKA)				
					PRACOVNÍCI NOTÁŘSTVÍ			OZNAČENÍ VERSŮ KORÁNU				ZN. JEDNOTKY KMITOČTU (HERTZ)				RUSKÁ ŘEKA				
	NAŠ DIRIGENT	MDLÁ							TAJENKA 2									ČÁST LEBKY	ČLEN KŘESŤAN- SKÉ SEKTY VE 4.STOL	KRUHOVÝ ZÁHON
		KRŮTA (NÁŘEČ)							TĚŽIT											
ZKR. ŠEDO- MODRÉ				UŽITKOVÁ ROSTLINA						ŠELEST						MUŽSKÉ JMÉNO (1.8.)				
				TEČKA V TELEGRAMU						AUTOMAT. PŘEDPRODEJ ŽEL. JÍZDENEK										
PEVNÉ ČÁSTI KOSTRY						PŘEDZVĚST ZÁCHVATU					JAKO PODLE	MPZ HOLAND- SKÝCH ANTIL				NEMLA- DISTVĚ (SLOV)				
						PADOUCNICE						MODELÁŘSKÁ HMOTA				ITAL. SÍDLO				
POTŘEBY K VRTÁNÍ						ANGL. ANO														
							NÁKLADNÍ AUTOMOBIL							ŘÍMSKY 11	AMER. SKLADATEL (IRVING. 1888- 1989)					
							MOJI								SLOVEN. IR					
OBEČ U PRAHY						EMÍLIE (DOMÁCKY)				TAJEMNÝ LÉČIVÝ PROSTŘE- DEK						OBTÍŽNÝ HMYZ				
VŘANICI					ZASÉVAT					POSMĚŠNÉ VYJÁDRĚNÍ						ŽENSKÉ JMÉNO (24.5.)				

SUDOKU

					5	8	9		3		1
	6		8								7
2		8		9		6	3	7	5		
									9		
5				8	6	3					
8	4	3			2	7	6		3	8	
	5								8		
9		2								6	
		2		3				5		2	
						9		5			
2			1	7		8					2
7						1	5	2		8	

7	6	1				9	2				
8		2			3			7			
4		9				8		4			
9	2		3								9
			9	4					1	5	8
6	7	3	8	1							
					1						
				1	5	2	7				
			6	2				7	1		
	5		1		9						
	6						3	6		1	
8		9		4							

OMALOVÁNKA PRO DĚTI

TIRÁŽ

MĚSÍČNÍK KRAJÁNEK

- Krajánek – periodický tisk Olomouckého kraje
- Vydává Olomoucký kraj ve spolupráci se společností Regionální vydavatelství s.r.o.
- Adresa vydavatele: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc, IČO: 60609460
- Registrováno pod číslem MK ČR E 13609
- Redakční rada: Luděk Niče, Vladimíra Hacsiková, Ondřej Polák
- Distribuci do všech schránek v kraji zajišťuje Česká distribuční k.s., reklamace na dodávku novin na čísle 732 530 071 nebo e-mailu: karal@regvyd.cz
- Inzerce: Tomáš Karal – 732 530 071, karal@regvyd.cz, Michal Novák – 739 724 774, novak@regvyd.cz
- Číslo 1, ročník 25.
- Toto číslo vychází 16. ledna 2026
- Náklad 292 000 kusů
- Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je 29. ledna 2026

Kapitánka Zuzana Slabá: Zajímejte se o prevenci a nemyslete si, že vám se nic stát nemůže

Útoky a podvody v oblasti bankovníctví, na internetu i v podobě nevyžádaných telefonátů řeší denně policisté nejen v našem kraji. Jak nenaletět, na co si dát pozor a kdy se obrátit na policisty, radí v rozhovoru kapitánka Zuzana Slabá z oddělení tisku a prevence Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje.

Které typy kybernetických útoků nebo podvodů jsou v současnosti nejčastější?

V posledních letech jednoznačně dominuje bankovní podvod. Lidem volají údajní pracovníci banky, policie nebo bezpečnostního oddělení a snaží se je přimět k převodu peněz na takzvaný bezpečný účet. Tyto útoky řešíme téměř denně. Hodně narostly také investiční podvody. Podvodníci slibují rychlé zhodnocení úspor přes falešné investiční platformy a oběti často přicházejí o životní úspory. Na denním pořádku jsou i inzertní podvody, typicky když lidé prodávají nějakou věc a kliknou na podvržený odkaz přepravní společnosti. Setkáváme se také s romance scamem, kdy si pachatel vytvoří falešnou identitu, vybuduje vztah a pak z oběti láká peníze. A u dětí a mladých lidí jsou časté útoky na účty na sociálních sítích.

Jak mohou lidé nejlépe předcházet tomu, aby se stali oběťmi kyberzločinu?

Základ je jednoduchý – zajímat se o prevenci a nemyslet si, že mně se to stát nemůže. A rozhodně nesoudit poškozené. Naletět může opravdu každý. Nikdy nikomu nesdělovat přihlašovací údaje, kódy ani hesla. To po vás nepožaduje ani banka, ani policie. Neklikat na podezřelé odkazy. Velkou roli hrají emoce. Pachatelé vás vždy dostanou pod tlak, buď rychlým výdělkem, nebo strachem. V takové chvíli je důležité se zastavit a informaci si ověřit. Nejlépe na webu www.panprokoukl.cz, kde si můžete zanalyzovat SMS, e-mail nebo webovou stránku. Součástí je i chatbot, kam můžou lidé napsat konkrétní

problém a on vyhodnotí, zda jde o podvod. A doporučují používat dvoufázové ověření, kvalitní hesla a aktualizovaný telefon či počítač. To jsou úplné základy, které spouště útoků zabráni.

Kolik případů kyberkriminality řeší policie v Olomouckém kraji ročně, za loňský rok a jak se tento počet v posledních letech vyvíjí?

Počet případů nám každoročně roste. V Olomouckém kraji se pohybujeme přes tisíc oznámení ročně. Velkým problémem ale je, že mnoho útoků vůbec nahlášeno není. Lidé se často stydí, že naletěli. Reálná čísla mohou být tedy ještě vyšší. Objasněnost se pohybuje kolem 20–30 %, zejména proto, že jde o skupiny operující ze zahraničí. Ty se odhalují mnohem složitěji.

Jsou podle vašich zkušeností určité skupiny lidí více ohrožené?

Každá skupina čelí jinému typu útoku. Senioři bývají častými oběťmi bankovních, tzv. vnukových podvodů. Dospělí v produktivním věku přicházejí nejčastěji o peníze při investičních a inzertních podvodech. Děti se setkávají s vydíráním na sociálních sítích a hacknutými profily. Firmy řeší útoky na e-mailové schránky a falešné faktury. Nedá se tedy říct, že jedna skupina je nejohroženější, jen se na ně míří různou taktikou.

Mění se typy útoků?

Ano, podvodníci své scénáře neustále zdokonalují. Běžně už využívají deepfake technologie a také spoofing – tedy situaci, kdy telefonní číslo vypadá, že nám volá banka, ale ve skutečnosti je to podvodník. Rostou

případy, kdy pachatelé tvrdí, že chtějí „zabezpečit účet“ nebo „ochránit peníze před hackerem“. Stane se však pravý opak.

Romance scamy jsou často propojené s falešnými investicemi – nejprve vztah, pak „investice“. Musíme počítat s tím, že podvody budou stále sofistikovanější. Viděli jsme to například u falešných pokut za údajné překročení rychlosti nebo u kompletně podvržené webové stránky jedné z nejznámějších firem prodávající elektroniku. Člověk na první pohled vůbec nepoznal, že je ve skutečnosti na stránce podvodníka.

Jak by měl člověk zareagovat a postupovat, pokud se stane obětí kyberútoku nebo podvodu? Na koho se

má obrátit a které důkazy si uchovat?

Nejdůležitější je okamžitě ukončit kontakt, nepokračovat v komunikaci a ihned volat do banky. Čas je zásadní, někdy lze platbu ještě zastavit. Je potřeba uschovat veškeré zprávy, e-maily, telefonní čísla a screenshoty, policii to velmi pomůže. Poté podat trestní oznámení na kterémkoliv policejní služebně.

Jak policie postupuje, když někdo takový útok nahlásí?

Policista s obětí sepiše oznámení a získá všechna potřebná data. Poté se vyžádají podklady od bank, poskytovatelů služeb či dalších institucí. Podle typu útoku se případ předává specialistům na kyberkriminalitu, kteří sledují finanční tok, vyhledávají

stopy na internetu apod. Celý proces je vždy o rychlosti a vzájemné spolupráci všech zapojených stran.

Jaký je podle vás význam preventivních programů v oblasti kyberbezpečnosti? Zapojuje se do nich policie?

Obrovský. Prevence je v kyberkriminalitě klíčová. Kdyby se lidé včas zastavili, ověřili si informaci nebo se někoho zeptali, ubylo by velké množství případů. Bohužel zájem veřejnosti o prevenci není velký a stále převládá názor „mně se to stát nemůže“. I proto razíme heslo „Nemyslete si, že nenaletíte“. Policie se aktivně zapojuje. Naši policejní preventisté se pravidelně setkávají se seniory, pořádají kampaně, projekty, konference i školení ve firmách, obcích a na úřadech. Besedy nabízíme zdarma v celém Olomouckém kraji, kdykoli a kdykoli si o ni může požádat.

Jak vznikl nápad na projekt „pan Prokoukl“? Kdo na realizaci spolupracoval, jak dlouho je v provozu a je už nějaký první výstup, kolik lidí ho vyzkoušelo?

Osvětová kampaň „Prokoukl to! A ty?“ je s námi od roku 2023. Vznikla ve spolupráci Olomouckého kraje a Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje. Začínali jsme komiksy. Za dva roky se kampaň objevila v několika médiích, rádiích i na citylightech. Web je jednou z aktivit kampaně a vznikl s pomocí projektu E-Bezpečí.

Konkrétně příprava webu začala na začátku roku 2025, v provozu je od konce října 2025 a už během prvních týdnů měl tisíce uživatelů. Lidé si přes něj ověřují zprávy i scénáře podvodníků a věříme, že jim pomáhá podvod odhalit.

Web i celý projekt budeme dál rozvíjet. Na vavřínech rozhodně spát neplánujeme. Osvěta v této oblasti je pro nás zásadní.

Lenka Kovaříková

V Konici kompletně opravili náměstí. Přispěl i kraj

Revitalizace Masarykova náměstí a rekonstrukce navazující ulice Dr. E. Beneše i prostoru

Obyvatelé i návštěvníci Konice se dočkali nového náměstí.

před místním zámek probíhala v Konici od předloňského června. Slavnostní otevření si nenechal v sobotu 6. prosince ujít ani hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk.

Komplexní opravy se dočkal celý prostor – kromě pochozích

Náměstí v Konici má plno nových prvků, patří mezi ně i vodní element. Foto | archiv města Konice

povrchů, bloků zeleně a nového vodního prvku se řešil i mobiliář a parkovací stání. Olomoucký kraj přispěl městu Konici

na obnovu pěších komunikací a veřejného osvětlení částkou dva milióny korun.

Lenka Kovaříková

SLOVNÍČEK POJMŮ KE KYBERKRIMINALITĚ

Chatbot je počítačový program určený k napodobování psané nebo mluvené lidské konverzace při kontaktu s uživateli, aby pomohl odpovédět na otázky nebo řešit problémy.

Spoofing znamená, že u příchozího hovoru vidíte známé telefonní číslo, ve skutečnosti ale volá někdo cizí a pouze se maskuje za někoho jiného.

Deepfake technologie jsou nepravdivé, nejčastěji s pomocí umělé inteligence vytvořené fotky, videa nebo zvuky, které působí věrohodně a prezentují se jako opravdové. Na videu jde například konkrétního člověka nahradit někým jiným. Nejčastěji se jedná o výměnu tváře, rtů nebo těla.

Romance scam – základem podvodu je zneužití oběti prostřednictvím nabídnutí romantického vztahu (který je zpravidla zakončen nabídkou k sňatku), přičemž v průběhu komunikace pachatel/pachatelka od oběti vyláká peněžní prostředky.

Od roku 1994 v České republice

**Technologie firmy Hydropol
byla úspěšně použita
při záplavách.**

www.hydropol-cz.com | **Hydropol ČR, spol. s r.o.**
Telefon: 737 259 950 | nám. Svobody 133/31
Zelená linka: 800 100 192 | 769 01 Holešov

Maturitní obory

- Masér ve zdravotnictví
- Nutriční asistent
- Mechanizace a služby (stipendium, odpadové hospodářství)
- Uměleckořemeslné zpracování kovů
- Nástavbové studium
- Podnikání

Obory s výučním listem

Gastronomie a potravinářství

- Cukrář
- Pekař (stipendium)
- Kuchař-číšník
- Režník-uzenář (stipendium)

Farmářství

- Výrobce kožedělného zboží-sedlár (stipendium)
- Zemědělec-farmář (stipendium)
- Včelař
- Opravář zemědělských strojů
- Jezdec a chovatel koní
- Podkovář a zemědělský kovář (stipendium)
- Umělecký kovář a zámečník, pasíř (stipendium)

+420 584 411 171, +420 584 487 709
info@sosjesenik.cz | U Jatek 916/8, 790 01 Jeseník | www.sosjesenik.cz

Kvalitní štípané palivové dřevo

Dodání po celé Moravě ZDARMA

Krátké dodací lhůty

TVRDÉ DŘEVO

mix buk, dub, ...
délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

MĚKKÉ DŘEVO

mix smrk, borovice, lípa, ...
délka polínek 25 cm | 33 cm | 50 cm

**DOPRAVA
ZDARMA**

+420 739 572 972

objednavky@drevohabrovany.cz

www.drevohabrovany.cz

STŘEDNÍ ŠKOLA TECHNICKÁ MOHELNICE

1. máje 667/2, 789 85 Mohelnice
tel.: 583401911, e-mail: sstzmoh@sstzmoh.cz

www.sstzmoh.cz

NABÍZENÝ KOMPLEXNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ S MATURITNÍ ZKOUŠKOU

- Mechanik seřizovač
- Mechanik elektrotechnik

STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ S VÝUČNÝM LISTEM

- Obráběč kovů
- Nástrojař
- Elektrikář
- Opravář zemědělských strojů
- Elektrotechnické a strojné montážní práce

Profesní kvalifikace, elektrotechnické kvalifikace, strojní kvalifikace, autoškola, svářečské kurzy, robotika, programování: Simatic, Sinumeric, Fanuc, Heidenhain a další běžné systémy.

Moto: Spolupráce, empatie, pomoc, vzdělání, jeden tým!

UHLÍ MORAVA

Více než 10 000 spokojených zákazníků

Odběr vzorku uhlí před nákupem ZDARMA!

Možnost osobní kontroly uhlí a váhy při nakládce

Nejvýhodnější doprava a složení uhlí

PROČ NAKUPOVAT U NÁS?

**JAKO JEDINÉ SKLADY 2x TŘÍDÍME UHLÍ
HNĚDÝ OŘECH II do automatických kotlů**

**NEJNIŽŠÍ CENY V KRAJI, VŠECHNO UHLÍ
SKLADEM. POSLEDNÍ MOŽNOST NAKOUPIT
KVALITNÍ TŘÍDĚNÉ UHLÍ Z OKD!**

Sklad Olomouc: 777 624 848

www.UHLI-OLOMOUC.cz

www.stojan.cz

ZASKLÍVÁNÍ BALKONŮ A LODŽÍÍ

ŽALUZIE
VENKOVNÍ ŽALUZIE A ROLETY
SÍTĚ PROTI HMYZU
GARÁŽOVÁ VRATA SEKČNÍ A ROLOVACÍ
LÁTKOVÉ ROLETY
ROLETY DEN/NOC

TEL.: 581 205 230 | MOBIL: 602 890 587

Krematorium zvířat Olomouc

Úmrtí zvířete
 Telefonní domluva, předání zvířátka a sjednání termínu
 Vyplníme krátký formulář, domluvíme termín kremace, vybereme urnu, případně další služby
 Kremace vždy individuálně a v předem daném termínu
 Předání, nebo zaslání urny

- disponujeme vlastní kremací technologií
- garance nejnižších cen na trhu
- vysoké hodnocení zákazníků

ANYT crematorium s.r.o. Libušina 342/97 Olomouc 77900
www.kremace-zvirat.cz, www.anyt.cz, 778 500 509; info@anyt.cz

TERMOLUX

OKNA | DVEŘE | PLAST | HLINÍK
DĚLÁME TERMOLUXUSNÍ OKNA

**8 KOMOR
3 TĚSNĚNÍ**

light
nová zelená úsporám

**TEĎ JE NEJLEPŠÍ ČAS
KE KOUPI**

MIMOŘÁDNÉ ZIMNÍ SLEVY

Tel.: 773 457 835 | Rolsberská 635/38,
olomouc@temolux.cz
www.temolux.cz

Na trase D11 našli archeologové unikátní hroby vojáků

Archeologické centrum Olomouc je jedinou vědecko-výzkumnou organizací zřizovanou Olomouckým krajem a zároveň významnou regionální institucí, která sehraje klíčovou roli v oblasti záchranné a předstihové archeologie, a to nejen na území kraje. Na budoucí dálnici D11 učinili vědci mimořádný archeologický objev. Odkryli zde hromadný vojenský hrob z roku 1745, související s bitvou u Žďáru. Tak starý a dobře dochovaný vojenský hrob se dosud nikde v Evropě nenašel. Kromě něj narazili i na tři další hromadné hroby z roku 1866, tedy z prusko-rakouské války.

Výzkum probíhal na 3,6-kilometrovém úseku mezi Jaroměřem a Trutnovem. Už při detektorovém průzkumu narazili odborníci na projektily z obou válek. Ty nejstarší, kulaté, patřily ke křesadlovým mušketám 18. století. Podlouhlé náboje pak odpovídaly modernější výzbroji 19. století.

Nejcennější nález je však čekat mezi 126. a 129. kilometrem. Pod vrstvou zeminy ležel hromadný hrob dvanácti mužů padlých v bitvě u Žďáru. Vedle kosterních ostatků se zachovaly i části uniforem, knoflíky, projektily a osobní věci. Jakou armádu muži tvořili, zatím není jasné. Jisté je, že hrob leží přímo

na historické linii, kde se střetla pruská a rakousko-saská vojska.

Další dramatická svědectví minulosti odkryli archeologové o pár kilometrů dál. U 130. kilometru našli dva hromadné hroby pruských vojáků padlých 28. června 1866 v bitvě u Nového Rokytíku. Jeden ukrýval sedm, druhý tři muže. Kromě uniforem se zachovalo i několik osobních drobností – třeba zrcátko nebo kapesní mlýnek na kávu.

U Studence pak přibyl ještě jeden významný objev: hromadný hrob 23 rakouských vojáků

z téže bitvy. Ležel kousek od již známého pruského hrobu s pomníkem. I zde našli odborníci zbytky výstroje, části kabátů nebo stříbrné kapesní hodinky.

Terénní výzkum skončil začátkem prosince. Všechny objevy nyní míří do laboratoří Archeologického centra Olomouc, kde projdou analýzou a konzervací. Poté budou předány Muzeu východních Čech a kosterní pozůstatky čeká pietní přepohřbení. Archeologové slibují, že veřejnost budou o výsledcích dál informovat.

Michaela Tsepeleva Horká

Novinka v Muzeu Komenského v Přerově. Připravena je muzejní verze hry DOBBLE!

Muzeum Komenského v Přerově představuje horkou novinku – vlastní muzejní verzi oblíbené hry DOBBLE!

Tato speciální edice prověří váš postřeh, rychlost i bystré oči, a navíc vás vezme na malou objevnou cestu napříč celým

muzeem. Na kartičkách totiž najdete motivy nejen z muzejních expozic, ale také z našich poboček – ORNISu i hradu Helfštýna. Dobrodružství tak začíná ještě dřív, než vůbec otevřete krabičku. Muzejní DOBBLE je skvělým tipem na

dárek, originálním suvenýrem i zábavou na cesty.

Hra je k dispozici na pokladně přerovského zámku za 190 Kč. Přijďte si pro svůj balíček a objevujte muzejní svět zase o něco hravěji!

Kateřina Langerová

Nominujte inspirativní osobnost nebo počín z oblasti kultury na Ceny Olomouckého kraje za rok 2025

Víte o někom, kdo by si zasloužil ocenění za přínos v oblasti kultury za uplynulý rok? Dejte nám o něm vědět!

Do 31. ledna 2026 můžete zasílat návrhy na udělení Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury za letošní rok. Kandidáty lze nominovat

**Přijem návrhů
na Ceny kultury OK probíhá
až do 31. ledna.**

v kategoriích hudba, výtvarné umění, divadlo, film, rozhlas, televize a literatura. Zvlášť se bude vyhlášovat Cena za celoživotní přínos v oblasti kultury (dvorana slávy), Cena za výjimečný počín v oblasti péče o kulturní dědictví, tradiční lidové kultury, ochrany a popularizace

kulturních hodnot, Cena za podporu v oblasti kultury a Cena veřejnosti, o které rozhodnou hlasy občanů našeho regionu.

Nominace lze zasílat do 31. ledna 2026 na adresu Olomoucký kraj, Odbor sportu, kultury a památkové péče,

Jeremenkova 40a, Olomouc či elektronickou cestou na e-mail: posta@olkraj.cz.

Podrobné informace včetně nominačního formuláře naleznete na webových stránkách.

cenykraje.cz

VÝSTAVY

Živá příroda Jesenicka

Nová stálá expozice

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Multimediální expozice zaměřená (nejen) na dětského návštěvníka přiblíží krásy přírody Jeseníků a podhůří.

Šťěstí, zdraví, pokoj svatý

Nová stálá expozice

Muzeum a galerie v Prostějově

Muzeum a galerie v Prostějově připravilo pro své návštěvníky výjimečnou expozici betlémů, která propojuje historické sbírkové předměty s nově vzniklými díly současných tvůrců. Výstava představuje nejen tradiční betlémy ze sbírek muzea, ale i zcela nové exponáty, jejichž vznik byl iniciován a podpořen samotným muzeem.

H. Ch. Andersen/Sněhulák

do 1. února 2026

Muzeum a galerie v Prostějově, Galerie Špalíček

V letošním roce si připomínáme 220. výročí narození a 150. výročí úmrtí dánského pohádkáře H. Ch. Andersena. Výstava Sněhulák představuje kouzelný svět dánských Vánoc 19. století. K vidění jsou vánoční stromky zdobené kolekcemi ozdob inspirovanými Andersenovými pohádkami, tradiční stromek z kapusty, vánoční talíře, skřítky nisse a především česká vydání knih z období 1823–2025, která rozšíří povědomí o známých i méně známých pohádkách jednoho z největších pohádkářů světa.

Helena Zmatlíková/Illustrace

do 8. února 2026

Muzeum Šumperk, Galerie Mladých

Výstava představí tvorbu populární ilustrátorky Heleny Zmatlíkové s důrazem na ilustrace knih Ludvíka Aškenazyho Putování za švestkovou vůni a Cestopis s jezevčíkem.

Na Jeseníky v zimě! Zimní sporty v Jeseníkách do roku 1945

do 28. února 2026

Vědecká knihovna v Olomouci, Červený kostel

Výstava mapuje počátky a rozvoj lyžování, skoků na lyžích i sánkování v jesenické oblasti. V prodeji zde bude nová kniha historika VKOL Jiřího Glonka, navazující na úspěšný titul z roku 2019 Na Jeseníky! O putování jesenickými horami, turistických bedekrech a mapách do roku 1945.

Vnímám svět jinak, přesto v něm žiju s vámi

do 1. března 2026

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Projekt vznikl ve spolupráci s Fakultou multimediálních komunikací UTB ve Zlíně. Sedmnáct studentů Reklamní fotografie vytvořilo sérii velkoformátových černobílých portrétů 28 lidí s poruchou autistického spektra i bez ní. Autoři přitom vědomě neznali diagnózu portrétovaných. Na výstavě ji návštěvníkům odhalí až speciálně připravený grafický klíč.

PŘEDNÁŠKA tradiční lidové kultury

Lidový oděv na Hané

Dvoudílný přednáškový cyklus o hanáckém kroji, jeho proměnách i regionálních odlišnostech. Přednáší Dr. Martin Šimša, etnolog a ředitel Národního ústavu lidové kultury.

27. 1. 2026 v 17.00 – Ženský lidový oděv
24. 2. 2026 v 17.00 – Mužský lidový oděv

Vlastivědné muzeum v Olomouci, nám. Republiky 5

Organizuje Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu VMO. Vstup zdarma.

Novoroční výstup na Helfštýn přilákal davy návštěvníků

48. ročník Novoročního výstupu na hrad Helfštýn si nenechalo ujít 4 745 lidí. Foto | archiv pořadatelů

První lednová sobota roku 2026 přilákala na Helfštýn 4 745 lidí, kteří dorazili v rámci 48. ročníku Novoročního výstupu na hrad. Správa objektu může konstatovat, že se jedná o úspěšný start sezony. Návštěvníci měli jedinečnou příležitost prohlédnout si hradní areál zakrytý lehkou sněhovou pokrývkou. Takový pohled bývá širší veřejnosti povětšinou zapovězen, od prosince do února je hrad standardně uzavřen. Brány památky

se oficiálně otevírají od března. Sobotnímu dni přálo vlídné počasí. V hojném počtu dorazily rodiny s dětmi, turisté z blízkých i vzdálenějších lokalit, fanoušci vojenské historie, zástupci okolních obcí či pejskaři. Na místě panovala příjemná atmosféra. Mnoho příchozích pojímá tuto akci jako tradici, vzájemně si zde s přáteli vinšují vše nejlepší do nového roku a tráví zde společné chvíle.

Pavlaína Jindrová

Silvestrovská „šou“ na řece Bečvě přilákala stovky diváků

Tradiční plavání otužilců v Bečvě přilákalo stovky diváků a třicet pět odvážných plavců.

Foto | iPřerovsko.cz

Celkem 35 plavců z Čech, Moravy a dokonce jeden z Ameriky se na Silvestra sešlo na tradiční akci otužilců na Bečvě v Přerově. TJ Spartak Přerov, spolek, oddíl dálkového a zimního plavání uspořádal další ročník plavání mezi mostem u Sokolovny a lávkou u Loděnice. Voda měla letos 1° C a na Bečvě se utvořila ledová krusta. Aby zimní plavci

a otužilci mohli vůbec do vody, dobrovolní hasiči z Přerova, pod vedením Petra Štěpánka, vyhloubili plavcům v řece prostor. Nezapomnělo se ani na kytičku pro Františka Venclovského, prvního českého pokořitele kanálu La Manche. Na zimní plavce se dívalo, jako každý rok, přes tisíc Přerovanů.

Kamila Svobodová

TERMÍNY JARNÍCH PRÁZDNIN JEDNOTLIVÝCH OKRESŮ V ROCE 2026 V OLOMOUCKÉM KRAJI

Jeseník	2.–8. února 2026
Olomouc	2.–8. února 2026
Šumperk	2.–8. února 2026
Prostějov	9.–15. února 2026
Přerov	23. února – 1. března 2026

Olomoucký kraj - region zdravého života

Sportovci s hendikepem sbírají medaile. Úspěchy sdíleli na kraji

Podělit se o svoje úspěchy ze zahraničních závodů nebo zážitky z tréninků dorazili na olomoucké hejtmanství hendikepovaní mladí sportovci. Se zástupci kraje se setkali u příležitosti Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením.

„Je obdivuhodné kolik různorodých sportovních talentů v našem kraji máme. Ještě víc oceňuji, že úspěchů dosahují s hendikepem a zvládají přitom běžná zaměstnání nebo studium. Jsou obrovskou inspirací pro nás

Setkání proběhlo u příležitosti Mezinárodního dne osob se zdravotním postižením.

všechny,“ řekl náměstek hejtmána pro oblast sociálních věcí Martin Škurek.

Mezi sportovci byla například tříadvacetiletá Adéla Sekyrová,

Setkání s hendikepovanými sportovci se na hejtmanství neslo v přátelském duchu.

Foto | Olomoucký kraj

atletka na vozíku, která se od svých deseti let věnuje hodu kuželkou, diskem a vrhu koulí. Čerstvě se vrátila ze Světových her v Thajsku, odkud přivezla tři medaile ze svých disciplín.

S náměstkou pro sport a sociální věci se kromě samotných sportovců sešli i zástupci Atletického klubu Olomouc – místopředseda Drahošlav Dočkal, trenérka i reprezentantka Eva Kacanová a Lenka Hornová, neslyšící trenérka a zároveň atletka.

Mezinárodní den osob se zdravotním postižením byl poprvé vyhlášen v roce 1981

Valným shromážděním OSN. V Česku si ho připomínáme od roku 1993.

„Cílem tohoto dne je zvýšit povědomí společnosti o problematice zdravotního postižení, podporovat porozumění a zlepšovat postavení lidí s hendikepem ve společnosti. Krajský úřad Olomouckého kraje na tento den odkazuje vyvěšením speciální vlajky, která po celý tento týden vlaje před budovou hejtmanství,“ uvedla Monika Hryzobilová, náměstkyně hejtmána pro oblast sportu.

Lenka Kovaříková

PŘEDSTAVUJEME | ATLETICKÝ KLUB OLOMOUC

Atletický klub Olomouc patří k nejúspěšnějším sportovním oddílům v regionu. Pyšní se desítkami medailí z republikových šampionátů, účastí na evropských i světových soutěžích a kvalitní organizací závodů na domácím stadionu TJ Lokomotiva Olomouc.

Klub sdružuje více než 900 členů – závodníků, trenérů, funkcionářů i rozhodčích. Kromě soutěží družstev a republikových šampionátů pořádá tradiční mítinky, jako jsou Olomoucká dvacítky v chůzi, Velká cena města Olomouce a Czech Open.

Muži AK Olomouc letos skončili na mistrovství ČR družstev šestí a zajistili si účast v extralize 2026. Z individuálních výsledků vyniká zlato Martiny Mazurové ve vrhu koulí a bronz Jiřího Novotného ve skoku dalekém z republikového šampionátu dospělých v Jablonci nad Nisou.

Výborně si vedla i mládež. Junioři i juniorky ovládli domácí

Více než devět stovek členů sdružuje Atletický klub Olomouc.

Foto | archiv AK Olomouc

mistrovství ČR družstev a postoupili na Evropský pohár družstev. Dorostenky přivezly bronz ze Zlína, starší žákyně vybojovaly stříbro a mladší žactvo ovládlo mistrovství Moravy a Slezska.

Velkou událostí byl také červencový Světový pohár v paraatletice žen – vůbec poprvé pořádaný v České republice. Do Olomouce zavítalo 152 závodnic ze

41 zemí a padly hned dva světové rekordy. Zveme všechny na další ročník pořádaný v Olomouci ve dnech 2.–4. července 2026.

V rámci klubové sekce handicapovaných stojí za zmínku úspěšný jezdec na formulce Vratislav Zdrubecký, který letos závodil na tratích největších maratonů světa – v Berlíně, Londýně a Chicagu.

Lukáš Dočkal

SOUTĚŽ PRO ČTENÁŘE KRAJÁNKA

Chcete vyhrát Olomouc Region Card? Stačí správně odpovědět na níže uvedenou otázku:

Která obec se v roce 2025 stala Vesnicí roku v Olomouckém kraji?

Své odpovědi, včetně kontaktních údajů, zasílejte do 29. ledna na e-mail: tiskove.oddeleni@olkraj.cz a do předmětu uveďte slovo SOUTĚŽ. Jeden z vás, který bude vědět správnou odpověď, získá Olomouc Region Card – turistickou kartu, s níž může poznávat krásy Olomouckého kraje buď zcela zdarma, nebo s výrazně výhodnějším vstupným.

Vítězkou minulé soutěže je Kateřina Fritscherová z Litovle. Na otázku „Kolik finančních prostředků je v upraveném rozpočtu 2025 alokováno do oprav, investic a projektů?“ odpověděla, že 3,213 mld. korun, což bylo nejbližší správné odpovědi 3,5 mld. korun.